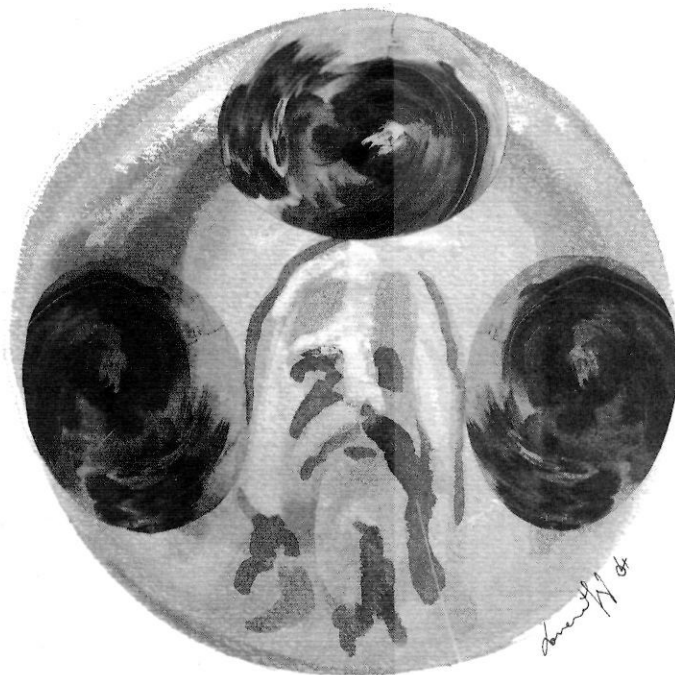


Intrigues, assassinats, passions i història

CANTALozELLA, Assumpció
Corpus de sang
 Barcelona, Proa, 2004

El president de la Generalitat, el virrei, alguns consellers de Barcelona, un noble filipista i la seva filla, un artesà de la fusta que decora palaus i construeix retaules a les esglésies, un grup de consellers conspiradors profrancescos, un misteriós exbandoler alliberat de la presó per exercir d'espia i agitador, un soldat del rei allotjat en un mas i un parell de famílies rurals humils. Aquests són alguns dels personatges –els més importants– que protagonitzen la novel·la *Corpus de sang*, novel·la històrica, és clar, perquè la immensa majoria d'aquests personatges també van viure el Corpus de l'any 1640. I és que com no podia ser d'altra manera, *Corpus de sang* és el resultat d'aplicar la recepta canònica de la novel·la històrica: narració d'uns fets històrics documentats i contrastats, amanits amb d'altres fets menys clars o gairebé llegendaris i amb pura ficció. Això sí, l'autora ha fet un bon treball ambientant i contextualitzant l'acció. D'aquesta manera, més enllà de l'estricta narració, veiem com els protagonistes llegeixen la literatura corrent a l'època (el *Kempis*, Ausiàs Marc, Fontanella...), com assisteixen a reunions socials, com els consellers són escollits per insaculació... Més encara, els episodis de ficció quotidiana són versemblants respecte al que degué ocórrer en realitat; per posar un exemple d'aquest esforç de versemblança podem llegir com neixen tensions –però també afecte, i amor en alguns casos– entre el poble i els soldats reials allotjats.

Pau Claris i l'ambició artesà Alfons Sangler són els personatges més destacats de l'obra. Precisament Pau Claris és un personatge històric idoni per a una novel·la, perquè encara hi ha molts punts foscos en la seva biografia, però també per la mateixa evolució del personatge en la historiografia: va ser oblidat durant molts anys, fins que va atreure l'interès dels historiadors i literats romàntics que el van recuperar i el van lloar fins a la mitificació. Per ocupar aquest lloc preeminent en la novel·la Assumpció Cantalozella tria el Claris que més bé encaixa en una novel·la, és a dir, el Claris sempre fidel i entregat a Catalunya, el que els seus enemics han d'enverinar perquè li tenen por i perquè



els fa nosa. Per cert, el personatge Pau Claris també és un exemple més de la barreja entre història i novel·la, perquè mentre que per una banda llegim com va intervenir en el destí de Catalunya, per l'altra el narrador penetra constantment dins el subconscient del president per mostrar-nos els seus sentiments i temors més ocults.

Corpus de sang, doncs, és una novel·la d'aquelles que fa que ens quedem atrapats en la lectura i que sentim la necessitat de saber com es va descabdellant l'acció, tot i que en alguns moments la simplicitat sintàctica produeix un cert efecte de monotonia i, en d'altres, en què apareix l'estil directe, desconcerta la manca de puntuació. La narració, però, ens atreu amb força: hi ha intrigues, assassinats, dos triangles amorosos i, alhora, fa que ens imaginem amb claredat com els principals protagonistes van viure aquell any 1640.